

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Den 24. juni 2025

KOMITÉNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af tetraethylbly til industriel fremstilling af flybrændstof i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af stoffet tetraethylbly til industriel fremstilling af flybrændstof. Forslagene er fremsat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitésag). Forslagene giver den estiske virksomhed Trafigura Ventures og den polske virksomhed Warter Fuels Spółka Akcyjna tilladelse til fortsat anvendelse efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, i en periode på 7 år fra "solnedgangsdatoen" d. 1. maj 2025. Forslagene forventes drøftet på et møde i REACH-komiteén d. 26. juni 2025 og sat til efterfølgende skriftlig afstemning med forventet frist medio juli 2025. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I de konkrete sager drejer det sig om en specifik anvendelse af stoffet, hvor der ikke findes tilgængelige alternativer. De beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold vurderes ikke at leve op til de danske arbejdsmiljøkrav i Warter Fuels, og der er usikkerhed om målingerne af bly i blod hos arbejdstagerne lever op til den danske grænseværdi og EU's kommende skærpede grænseværdier i begge virksomheder. Foranstaltningerne vurderes tilstrækkelige til at sikre, at den generelle befolkning ikke eksponeres via miljøet i en uacceptabel høj grad for begge forslag. Danmark har nationalt forbud mod import og salg af produkter, der indeholder kemiske forbindelser af bly, som fortsat vil være gældende.¹ Det betyder, at import og salg i Danmark af flybrændstof med mere end 0,01 procent tetraethylbly fortsat vil kræve dispensation fra Miljøstyrelsen. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene, idet der for

¹ Bekendtgørelse nr 856 af 05/09/2009, Bekendtgørelse om forbud mod import og salg af produkter, der indeholder bly

Warter Fuels lægges afgørende vægt på, at der stilles krav om brug af åndedrætsværn, medmindre der kan tilvejebringes et mere præcist og lavere estimat af arbejdstagernes udsættelse for bly. Regeringen vil ikke kunne støtte forslaget om Warter Fuels, medmindre dette krav imødekommes. For begge forslag lægges der desuden vægt på, at det afklares om den danske grænseværdi for bly i blod og EU's kommende skærpede grænseværdi for bly i blod er overholdt.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af tetraethylbly til industriel fremstilling af flybrændstof.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget. Forslagene forventes drøftet på et møde i REACH-komiteen d. 26. juni 2025 og sat til efterfølgende skriftlig afstemning med forventet frist medio juli 2025.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakter vedrører forvaltningsafgørelser, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra den estiske virksomhed Trafigura Ventures og den polske virksomhed Warter Fuels Spółka Akcyjna om fortsat anvendelse af op til hhv. 66 tons og 99 tons om året af tetraethylbly:

1. Til anvendelse til formulering af flybrændstof

Virksomhederne fremsendte i perioden d. 30. oktober til d. 1. november 2023 ansøgninger om godkendelse af tetraethylbly til ovennævnte anvendelse. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som i perioden fra d. 29. november til d. 2. december 2024 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er reprotoksisk, dvs. kan skade det ufødte barn. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse risikoforanstaltninger. RAC anbefalede, at Trafigura skal undersøge muligheden for yderligere tekniske foranstaltninger til bl.a. at alarmere ved spild ved overførsel mellem beholdere. Derudover anbefalede RAC måleprogrammer for arbejdstagere.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne. Udvalget bemærkede, at ansøgerne ikke har indsendt en substitutionsplan men i stedet en plan for forskning og udvikling (en såkaldt R&D-plan), og udvalget fandt disse troværdige for en syvårig periode, men ikke for hhv. otte og ti år, som virksomhederne havde søgt om. Endelig har udvalget konkluderet, at ansøgerne har påvist, at de socioøkonomiske fordele på sammenlagt 3,5-9,9 mio. euro om året opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at fristen for fornyet vurdering for begge virksomheder sættes til udgangen af april 2032.

Kommissionen anbefaler på den baggrund, at der gives godkendelser med en frist for fornyet vurdering ved udgangen af april 2032 for begge virksomheder under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at ansøgerne implementerer RAC's anbefalinger samt gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse, herunder målinger af bly i blod hos arbejdstagere, og for udledningen til miljøet.

Ansøgerne angiver, at målingerne af bly i blod er under hhv. 50 og 30 µg per 100 ml blod. Den gældende danske grænseværdi er 20 µg per 100 ml blod, mens EU's grænseværdi skærpes til 30 µg per 100 ml blod fra d. 9. april 2026 og yderligere skærpes til 15 µg per 100 ml blod fra d. 1. januar 2029.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Godkendelserne gælder formulering af flybrændstoffer med tetraethylbly og vedrører ikke færdigblandede flybrændstoffer. Det færdigblandede flybrændstof indeholder under 0,1 procent tetraethylbly og er derfor ikke omfattet af godkendelsesordningen under REACH. Import og salg i Danmark af færdigblandede flybrændstoffer med indhold af bly vil dog fortsat være omfattet af den danske blybekendtgørelse, som gælder fra 0,01 procent indhold af bly. Import og salg i Danmark af flybrændstoffet vil derfor fortsat kræve dispensation fra Miljøstyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Sagen har været i høring i EU-miljøspecialudvalget, hvor Dansk Luftfart bemærkede, at de støtter regeringens holdning. Drivkraft Danmark bemærkede, at de bakker op om forslaget og dansk holdning. Forbrugerrådet Tænk bemærkede, at de ikke kan støtte godkendelsen af tetraethylbly til flybrændstof.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Regeringen vurderer, at der ikke er redegjort for et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau svarende til de danske arbejdsmiljøkrav for Warter Fuels, idet der er høj estimeret udsættelse for arbejdstagere, og der skal stilles krav om brug af egnet åndedrætsværn, medmindre der kan tilvejebringes et mere præcist og lavere estimat af arbejdstagernes udsættelse for bly. Der er desuden usikkerhed om, hvorvidt målingerne af bly i blod hos arbejdstagerne lever op til den danske grænseværdi (20 µg per 100 ml blod) og EU's kommende skærpede grænseværdier (30 µg per 100 ml blod fra d. 9. april 2026 og 15 µg per 100 ml blod fra d. 1. januar 2029) i begge virksomheder. Regeringen vurderer, at foranstaltninger er tilstrækkelige til at sikre, at den generelle befolkning ikke eksponeres via miljøet i en uacceptabel høj grad for begge forslag, samt at der ikke på nuværende tidspunkt findes egnede alternativer til den specifikke anvendelse. Forslagene til gennemførelsesretsakter tager herudover

udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Godkendelserne gælder formulering af flybrændstof, mens import og salg af flybrændstof i Danmark med et indhold af tetraethylbly på mere end 0,01 procent stadig vil være dækket af den nationale blybekendtgørelse og fortsat vil kræve dispensation fra Miljøstyrelsen.

Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslagene, idet der for Warter Fuels lægges afgørende vægt på, at der stilles krav om brug af åndedrætsværn, medmindre der kan tilvejebringes et mere præcist og lavere estimat af arbejdstagernes udsættelse for bly. Regeringen vil således ikke kunne støtte forslaget om Warter Fuels, medmindre dette krav imødekommes. For begge forslag lægges der desuden vægt på, at det afklares om den danske grænseværdi for bly i blod og EU's kommende skærpede grænseværdi for bly i blod er overholdt.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslagene har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.